

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10, тел. (044) 486-24-42, факс (044) 236-10-49, ministry@mon.gov.ua

від 15.08.12 № 1/9-574

на № _____ від _____

Міністру освіти і науки Автономної
Республіки Крим, начальникам управлінь
освіти і науки обласних, Київської та
Севастопольської міських державних
адміністрацій, ректорам (директорам)
інститутів післядипломної педагогічної
освіти, керівникам навчальних закладів

Про запровадження курсу за
вибором «Корисні навички»

З метою підвищення ефективності навчання, допомоги учням у оволодінні навичками, що дозволяють адаптуватись до вимог життя у сучасному суспільстві, вирішувати життєві проблеми, розвитку здатності до прийняття самостійних рішень рекомендуємо для впровадження курсу за вибором для учнів 8, 9, 10 або 11-х класів «Корисні навички».

Методичні рекомендації додаються.

Додаток: на 4 арк.

Заступник Міністра

Б.М. Жебровський

Бескова, 481-32-01

Методичні рекомендації щодо впровадження курсу за вибором «Корисні навички»

Корисні навички це здатність учня до самообслуговування, адаптації до самостійного життя в суспільстві, вибору позитивної поведінки, яка допомагає особистості впоратися зі щоденними проблемами.

Кожна людина з певного віку розпочинає самостійне життя, що потребує відповідної морально-психологічної готовності, сформованої звички працювати, прагнення реалізувати свій потенціал. Вироблення таких установок особистості частково забезпечить курс за вибором «Корисні навички».

Оволодіння необхідними корисними навичками допоможе школяреві у спілкуванні із ровесниками та дорослими, сприятиме встановленню міжособистісних стосунків; забезпечить самостійність у прийнятті рішень та вирішенні щоденних побутових питань; формуватиме уміння справлятися з емоціями та стресами.

Вивчення курсу має відбуватися за модулями, розробленими вчителями, методистами, районними (міськими) управліннями освіти. При доборі модуля для вивчення важливими чинниками є: зацікавленість більшої частини учнів класу; можливість залучення до участі у вивченні програми курсу батьків; використання тренінгового підходу та практична спрямованість тематики; можливості до співпраці з місцевою громадою та оцінка ефективності вивченого.

Для вивчення можна обрати один модуль, а можна два або і більше. Вибір модуля залежить від бажань дітей та батьків, від матеріального та методичного забезпечення навчального закладу, від кваліфікації вчителів, особливостей розвитку регіону тощо. Перед вибором тематики «Корисних навичок» бажано провести опитування (анкетування) серед учнів. Можливим вбачається поділ класу на декілька груп або поступове виконання кількох навчальних модулів.

Так, уже близько десяти років у школах міста Києва практикується викладання факультативного курсу «Київський вальс», у ряді навчальних закладів України – курси за вибором: «Мовний етикет», «Основи ландшафтного дизайну», «Основи перукарської майстерності», «Здорове харчування», «Основи мистецтва макіяжу», «Виготовлення м'яких іграшок», «Ремонт та догляд за одягом», «Плетіння з бісеру», «Виконання електротехнічних робіт», «Вирощування квітів та догляд за ними», «Зберігання продуктів», «Традиції української національної кухні» тощо. З метою збереження національних регіональних традицій викладаються курси народознавчого спрямування: «Плетіння виробів з лози», «Петриківський розпис», «Опішнянська кераміка» тощо. Тобто і тематика, і зміст курсів можуть бути надзвичайно різноманітними. Головне – бажання дітей та практична спрямованість курсів.

За результатами опитування серед старшокласників, проведеного Міністерством, названі такі найпопулярніші корисні навички, якими вони хотіли б оволодіти в школі:

1. Тайм-менеджмент (уміння правильно планувати свій час).
2. Основи танцювальної пластики. Вальс.
3. Дрес-код.
4. Мейкап (професійний макіяж).
5. Фотомистецтво.
6. Мобільна культура.
7. Безпека в Інтернеті.
8. Основи самооборони.
9. Основи кулінарії. Вміння правильно накрити стіл і вправно його оформити.
10. Дієтологія, формування красивої статури.

Оцінювання здійснюється за заліковою системою (зараховано – у випадку оволодіння навичкою та не зараховано – у випадку, коли учень свідомо навичкою не оволодів).

Викладання курсу має здійснювати або класний керівник, або фахівець у певній галузі, наприклад, «Шкільний вальс» - хореограф, «Лозоплетіння» – народний умілець, тощо. При цьому наявність педагогічної освіти є обов'язковою.

Успішність вивчення курсу «Корисні навички» значною мірою залежить від того наскільки кожен учень буде зацікавлений у результаті, тому так важливо, щоб модулі для вивчення учні вибирали самостійно. Окрім того вихованці мають розуміти мету роботи, що їм належить виконати, знати, якими будуть її результати – вивчене має обов'язково знадобитися у житті. Очевидним має бути усвідомлення того, що виховна ефективність корисних навичок зростає за умови, коли вихованці є її організаторами, а не лише виконавцями.

Викладання курсу «Корисні навички» може здійснюватися у 8, 9, 10 або 11 класах.

Пропонуємо як зразок поєднання різних модулів до курсу за вибором «Корисні навички»

І.		
Кільк. годин	Зміст навчального матеріалу	Вимоги до навчальних досягнень учнів

9	Культура споживання їжі. Етикет за столом Із історії культури споживання їжі. Столова білизна. Серветки для сервірування стола. Види посуду, його призначення. Столові прибори. Їх види та призначення. Поняття етикету під час споживання їжі. Правила сидіння за столом. Використання ножа, виделки. Споживання їжі та напоїв. Прийоми споживання страв, чаю та кави. Традиції споживання їжі різних народів	<i>Називає</i> види столової білизни; <i>складає</i> паперові серветки для сервірування столу; <i>розрізняє</i> столові прибори; <i>характеризує</i> призначення столових приборів; <i>дотримується</i> правил сидіння за столом; <i>застосовує</i> прийоми використання виделки і ножа; прийоми споживання різних видів їжі, напоїв
II.		
3	Догляд за волоссям Зовнішній вигляд волосся і стан здоров'я людини. Фактори, що впливають на стан волосся (неправильне харчування, фарбування, завивки, неправильний догляд). Приналежності для догляду (гребінець, щітка, бігуді тощо) і засоби догляду за волоссям (шампунь, лосьйон тощо)	<i>Пояснює</i> залежність стану волосся від здоров'я; <i>називає</i> і характеризує типи волосся; <i>визначає</i> тип волосся; <i>добирає</i> приналежності і засоби догляду за волоссям з урахуванням його типу
III		
3	Технологія малярних робіт Поняття про малярні роботи та їх види. Матеріали та інструменти для малярних робіт. Технологія виконання малярних робіт	<i>Характеризує</i> матеріали та інструменти для малярних робіт; <i>обґрунтовує</i> необхідність застосування ґрунтовок; <i>називає</i> інструменти для малярних робіт; <i>визначає</i> технологію виконання малярних робіт; <i>добирає</i> види фарб для різних типів поверхонь

IV		
5	Вибір обнови. Догляд за одягом та взуттям Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості добору джинсів та їх примірювання. Догляд за одягом. Засоби догляду. Види взуття. Добір взуття. Розміри. Особливості примірювання взуття. Догляд за взуттям. Добір засобів догляду взуттям. Захист одягу та взуття від молі. Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірки одягу, білизни, взуття та догляду за ними	<i>Характеризує способи визначення розміру одягу різних країн; визначає розмір одягу; називає відмінності між джинсами і штанами; визначає розмір взуття; називає особливості примірювання взуття; характеризує способи догляду за одягом та взуттям; мотивує необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірки одягу, білизни, взуття та догляду за ними</i>
V		
5	Добір одягу. Значення добору одягу Стилі в одязі. Вибір власного стилю. Врахування особливостей фігури при доборі одягу. Види одягу та його добір (одяг до школи, робочий, спортивний, святковий, для урочистих подій тощо). Дрес-код. Краватки, їх види. Добір краваток. Способи зав'язування краваток	<i>Характеризує складові, що впливають на вибір власного стилю; визначає особливості своєї фігури; добирає власний стиль в одязі; одяг до школи, для урочистих подій з урахуванням особливостей фігури; застосовує способи зав'язування краваток; називає вимоги до одягу у відповідності до типу закладу, який відвідується</i>

Директор департаменту

О.В. Єресько